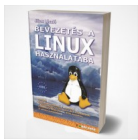
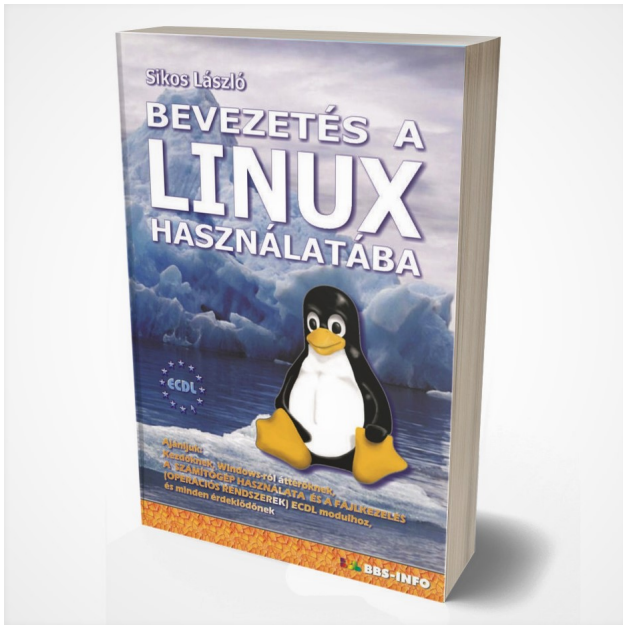

?

Bevezetés a Linux használatába (Sikos László)

224 oldal B/5, 2005., ISBN 963 9425 00 1

Értékelés: Még nincs értékelve

Ár

Fogyasztói ár 1190,00 Ft

Kedvezmény-100,00 Ft

[Tegye fel kérdését a termék?](#)

Leírás

anapság egyre több helyen találkozhatunk a Linuxszal, illetve annak mintegy százféle disztribúciója közül valamelyikkel. Láthatjuk iskolában, hivatalban, ismerősünkénél, netán egy új gép vásárlása során. A Linux színrelépését és egyre szélesebb körű elterjedését ingyenessége, UNIX gyökerei, szinte határtalan hálózatkezelési képességei, és stabilitása indokolja. A hozzáértőknek további óriási előny a nyílt forráskód is. Ezzel az igen hatékony rendszerrel ismerkedhetünk meg tehát a könyvben. A kezdők megtanulhatják a bejelentkezést, a segítségkérést, az alapvető parancsokat. A Linux fájlrendszerén keresztül megismerhetik a fájl- és könyvtárkezelést. A folyamatok kezelése mellett kitanulhatják az I/O átirányítást, a szövegszerkesztők használatát, a rendszer konfigurálását. Megtudhatják, hogyan lehet Linux alatt nyomtatni, adatokat archiválni. Egy igazi hálózati operációs rendszernél természetesen a hálózatmenedzsment sem maradhat el. A legfontosabb parancsokat a függelék témaként foglalja össze. A DOS-t és a Windows parancssort ismerők pedig össze is hasonlíthatják a parancsokat a Linux-os megfelelőikkel. Az anyag végére érve elsajátíthatják a rendszer használatának alapjait.

Elektronikus formában megvásárolható:

http://www.interkonyv.hu/index.php?page=konyvek&cat_id=7&book_id=454

Tartalomjegyzék:

TARTALOMJEGYZÉK 5

ELŐSZÓ 13

1. A LINUX OPERÁCIÓS RENDSZER 15

1.1. Történeti áttekintés 15

1.1.1. Unix gyökerek 15

1.1.2. A Linux atyja 16

1.1.3. Alkalmazások Linux-ra 17

1.2. A felhasználói interfész 17

1.2.1. Egy bonyolult rendszer? 17

1.2.2. A kevésbé tapasztaltak sem maradnak magukra 18

1.3. A rendszer tulajdonságai 18

1.3.1. Nyílt forráskód 18

1.3.2. Előnyök 19

1.3.3. Hátrányok 20

2. AZ ELŐLÉPÉSEK 22

2.1. A bejelentkezéstől a kijelentkezésig 22

2.1.1. Karakteres mód 22

2.1.2. Grafikus mód 23

2.1.2.1. A munkaasztal 25

2.2. Az alapok 27

2.2.1. A grafikus felület kezelése 27

2.2.1.1. A menü testreszabása 28

2.2.1.2. Menüvelemek az asztalon 30

2.2.1.3. Váltás az ablakok között 31

2.2.1.4. Képernyőképek mentése 31

2.2.2. A parancsok 32

2.2.3. Általános tudnivalók 32

2.2.4. Gyorsbillentyűk a Bash használatkor 33

2.3. Segítség 34

2.3.1. A kézikönyv - a man oldalak 34

2.3.2. Az info oldalak 35

2.3.3. A whatis és az apropos parancsok 36

2.3.4. A --help opció 37

2.3.5. Grafikus segítség 38

2.3.6. Kivételek 38

3. FÁJLRENDSZEREK, FÁJLKEZELÉS 39

3.1. A Linux fájlrendszerei 39

3.1.1. Fájlok 39

3.1.1.1. Fájltypusok 39

3.1.2. Particionálás 41

3.1.2.1. Partíciótypusok 41

3.1.2.2. A df parancs 43

3.1.2.3. A fájlrendszer vizuális megjelenése 44

3.1.2.4. A fájlrendszer a gyakorlatban 47

3.2. Tájékozódás a fájlrendszerben 48

3.2.1. Elérési út megadása 48

3.2.2. Abszolút és relatív elérési út 49

3.2.3. A fontosabb fájlok és könyvtárak 50

3.2.3.1. A kernel 50

3.2.3.2. A shell 50

3.2.3.3. A home könyvtárunk 51

3.2.4. A fontosabb konfigurációs fájlok 52

3.2.5. A fontosabb eszközök 54

3.2.6. A fontosabb változó-fájlok 55

3.3. Fájlmenüvelemek 57

3.3.1. Fájl tulajdonságok megtekintése 57

3.3.2. Fájlok, könyvtárak létrehozása és törlése 59

3.3.2.1. Könyvtárak létrehozása 60

3.3.2.2. Fájlok áthelyezése, átnevezése 61

3.3.2.3. Fájlok másolása 62

3.3.2.4. Fájlok eltávolítása 62

- 3.3.3. Fájlkeresés 63
  - 3.3.3.1. A shell lehetőségei 63
  - 3.3.3.2. A which parancs 63
  - 3.3.3.3. A find és a locate parancsok 64
  - 3.3.3.4. A grep parancs 66
- 3.3.4. A fájl tartalom megtekintésének további lehetőségei 67
  - 3.3.4.1. A fájl első és utolsó sorai 68
- 3.3.5. Hivatkozások 68
  - 3.3.5.1. Szimbolikus hivatkozások létrehozása 69
- 3.4. Biztonsági kérdések 70
  - 3.4.1. Hozzáférési jogok 70
  - 3.4.2. Biztonsági eszközök 71
    - 3.4.2.1. A chmod parancs 71
    - 3.4.2.2. Bejelentkezés másik csoportba 73
    - 3.4.2.3. A fájlmaszk 74
    - 3.4.2.4. Felhasználói és csoporttulajdonos megváltoztatása 75
    - 3.4.2.5. Különleges módok 76
- 3.5. Fájlkezelés grafikus felületen 77
  - 3.5.1. Fájlok, könyvtárak létrehozása 78
  - 3.5.2. Fájl- és könyvtárinformációk 79
  - 3.5.3. Átnevezés 81
  - 3.5.4. Másolás, áthelyezés 81
  - 3.5.5. Törlés 84
  - 3.5.6. Keresés 85
- 4. FOLYAMATOK 86
  - 4.1. A folyamatkezelés áttekintése 86
    - 4.1.1. Többfelhasználós és multi-tasking rendszer 86
    - 4.1.2. Folyamattípusok 86
      - 4.1.2.1. Interaktív folyamatok 86
      - 4.1.2.2. Automatikus folyamatok 88
      - 4.1.2.3. Démonok 88
    - 4.1.3. Folyamat-attribútumok 88
    - 4.1.4. Folyamat-információk megjelenítése 89
    - 4.1.5. Egy folyamat élete 92
      - 4.1.5.1. Folyamatok befejezése 93
      - 4.1.5.2. Jelek 94
    - 4.1.6. SUID, SGID 94
  - 4.2. Az indulási folyamattól a leállásig 96
    - 4.2.1. Az indulási folyamat 96
    - 4.2.2. GRUB 97
    - 4.2.3. Init 98
    - 4.2.4. Init futtatási szintek 100
      - 4.2.4.1. Eszközök 101
    - 4.2.5. Leállítás 101
  - 4.3. Munka a folyamatokkal 102
    - 4.3.1. A helyi rendszergazda folyamata 102
    - 4.3.2. Meddig tart? 102
    - 4.3.3. Teljesítmény 103
    - 4.3.4. Mit tehet a felhasználó? 103
      - 4.3.4.1. Prioritás 103
      - 4.3.4.2. CPU-erőforrások 104
      - 4.3.4.3. Memória-erőforrások 104
      - 4.3.4.4. Ki- és bemeneti erőforrások 105
      - 4.3.4.5. Felhasználók 105
      - 4.3.4.6. Grafikus eszközök 106
      - 4.3.4.7. Folyamataink megszakítása 107
  - 4.4. Ütemezés 108
    - 4.4.1. Üresjárat kihasználása 108
    - 4.4.2. A sleep parancs 108
    - 4.4.3. Az at parancs 109
    - 4.4.4. Cron, crontab 110
- 5. I/O ÁTIRÁNYÍTÁS 112
  - 5.1. Standard bemenet és kimenet 112
  - 5.2. Átírányítás-operátorok 112
    - 5.2.1. A kimenet átírányítása 112
    - 5.2.2. A bemenet átírányítása 113
    - 5.2.3. Átírányítások kombinálása 114
    - 5.2.4. A >> operátor 115
    - 5.2.5. Fájlleírók használata 115

- 5.2.6. Szűrés 115
  - 5.2.6.1. Szűrés grep-pel 116
  - 5.2.6.2. A kimenet szűrése 116
- 6. SZÖVEGSZERKESZTŐK 117
  - 6.1. Szövegszerkesztők 117
  - 6.2. A fontosabb szövegszerkesztők 117
    - 6.2.1. Ed 117
    - 6.2.2. GNU Emacs 118
    - 6.2.3. Vi, vim 119
      - 6.2.3.1. A vi két üzemmódja 119
      - 6.2.3.2. Mozgás a szövegben 120
      - 6.2.3.3. Alapvető műveletek 120
      - 6.2.3.4. A szerkesztőt beszűrő üzemmódba váltó parancsok 121
  - 6.3. A Linux irodai felhasználása 121
    - 6.3.1. Történeti áttekintés 121
    - 6.3.2. Általános használat 122
    - 6.3.3. Rendszer- és felhasználói konfigurációs fájlok 123
    - 6.3.4. Ha mindenképpen grafikus szövegszerkesztőt szeretnénk 123
- 7. KONFIGURÁLÁS 124
  - 7.1. Karbantartás 124
  - 7.2. Helytakarékoság 124
    - 7.2.1. Fájlok kiürítése 125
    - 7.2.2. A naplófájlokról részletesebben 125
    - 7.2.3. A levelezés ismérvei 126
    - 7.2.4. Helymegtakarítás hivatkozásokkal 126
    - 7.2.5. Fájlméret-korlátozás 127
    - 7.2.6. Fájlok tömörítése 127
  - 7.3. A szöveges környezet 128
    - 7.3.1. Környezeti változók 128
    - 7.3.2. Változók exportálása 128
    - 7.3.3. Fenntartott változók 129
    - 7.3.4. A shell setup fájljai 130
    - 7.3.5. A tipikus beállítások 131
    - 7.3.6. A Bash prompt 134
      - 7.3.6.1. Példák a prompt beállítására 135
    - 7.3.7. Shell scriptek 135
      - 7.3.7.1. Példák shell scriptekre 136
  - 7.4. A grafikus környezet 139
    - 7.4.1. Az óra beállítása 139
    - 7.4.2. A képernyő beállítása 140
    - 7.4.3. A billentyűzet beállítása 142
    - 7.4.4. Az X Window rendszer 142
      - 7.4.4.1. Kijelzőnevek 143
      - 7.4.4.2. Ablak- és asztalmenedzserek 143
    - 7.4.5. Az X szerver konfigurációja 144
  - 7.5. Multimédia 145
    - 7.5.1. Hangkártya-konfigurálás 145
    - 7.5.2. Zenelejátszás 145
      - 7.5.2.1. CD-lejátszás 145
      - 7.5.2.2. MP3-lejátszás 146
      - 7.5.2.3. Más formátumú hangfájlok lejátszása 147
      - 7.5.2.4. Hangerő-szabályozás 148
    - 7.5.3. Videólejátszás 148
  - 7.6. Területi beállítások 148
    - 7.6.1. A billentyűzet beállítása 148
    - 7.6.2. Betűtípusok 149
    - 7.6.3. Időzóna 149
    - 7.6.4. Nyelvi beállítások 149
  - 7.7. Új szoftver telepítése 150
    - 7.7.1. Telepítés grafikus felületen 151
    - 7.7.2. Csomagformátumok 151
      - 7.7.2.1. Az rpm csomagok 151
      - 7.7.2.2. A deb csomagok 153
      - 7.7.2.3. A forráscsomagok 153
    - 7.7.3. A csomagkezelés automatizálása 153
      - 7.7.3.1. APT 154
      - 7.7.3.2. Az RPM csomagokat támogató rendszerek 155
    - 7.7.4. A kernelünk frissítése 155
    - 7.7.5. További csomagok telepítése a telepítő CD-kről 156

- 8. NYOMTATÁS 158
  - 8.1. Egyszer? nyomtatás 158
  - 8.2. Formázott dokumentumok nyomtatása 159
    - 8.2.1. Formázott szövegek nyomtatási el?képe 160
  - 8.3. Nyomtatás szerver oldalon 160
    - 8.3.1. Grafikus nyomtató-konfigurálás 160
    - 8.3.2. Nyomtató vásárlása Linux-hoz 160
  - 8.4. Nyomtatási problémák 161
    - 8.4.1. Hibás fájl 161
    - 8.4.2. Ha nyomtatványunk nem készült el 161
  - 8.5. Nyomtatás grafikus felületr?l 163
- 9. ARCHÍVÁLÁS 164
  - 9.1. Adatok el?készítése 164
    - 9.1.1. Archíválás tar-ral 164
    - 9.1.2. B?víthet? archívumok tar-ral 166
    - 9.1.3. Tömörítés, kicsomagolás 167
    - 9.1.4. Java archívumok 168
  - 9.2. Adatok kiírása 169
    - 9.2.1. Mentés floppy-ra 169
      - 9.2.1.1. Floppy-formázás 169
      - 9.2.1.2. A dd parancs 170
    - 9.2.2. Mentés CD-re 170
    - 9.2.3. Mentés USB-eszközökre 172
    - 9.2.4. Mentés szalagra 172
    - 9.2.5. Programok archíváláshoz 172
- 10. HÁLÓZATMENEDZSMENT 173
  - 10.1. Hálózati protokollok 173
    - 10.1.1. TCP/IP 173
    - 10.1.2. TCP/IPv6 174
    - 10.1.3. PPP, SLIP, PLIP, PPPOE 174
    - 10.1.4. ISDN 174
    - 10.1.5. AppleTalk 174
    - 10.1.6. SMB/NMB 175
    - 10.1.7. Különleges protokollok 175
  - 10.2. Hálózat-konfigurálás 175
    - 10.2.1. Helyi hálózati interfészek konfigurációja 175
    - 10.2.2. Hálózat-konfigurációs fájlok 176
    - 10.2.3. Hálózat-konfigurációs parancsok 177
    - 10.2.4. Hálózati interfész-nevek 178
    - 10.2.5. Saját hosztunk konfigurációja 178
    - 10.2.6. Más hosztok 178
  - 10.3. Internet/Intranet alkalmazások 181
    - 10.3.1. Szervertípusok 181
      - 10.3.1.1. Standalone szerver 181
      - 10.3.1.2. inetd, xinetd 182
    - 10.3.2. Levelezés 183
      - 10.3.2.1. Szerverek 183
      - 10.3.2.2. Távoli levelez?szerverek 183
      - 10.3.2.3. Levelez?programok 183
    - 10.3.3. Web 184
      - 10.3.3.1. Az Apache webservert 184
      - 10.3.3.2. Webböngész?k 185
    - 10.3.4. FTP 185
      - 10.3.4.1. FTP szerverek 185
      - 10.3.4.2. FTP kliensek 186
    - 10.3.5. Chat és konferencia 186
    - 10.3.6. Levelez? szolgáltatások 187
    - 10.3.7. DNS 187
    - 10.3.8. DHCP 187
    - 10.3.9. Hitelesít? szolgáltatások 188
      - 10.3.9.1. PAM 188
      - 10.3.9.2. LDAP 189
  - 10.4. Alkalmazások távoli futtatása 189
    - 10.4.1. rsh, rlogin, telnet 190
    - 10.4.2. Az X Window rendszer 191
      - 10.4.2.1. A Telnet és az X 192
    - 10.4.3. SSH 192
      - 10.4.3.1. X11 és TCP továbbítás 193
      - 10.4.3.2. Szerver-hitelesítés 194

- 10.4.3.3. Biztonságos távoli másolás 194
- 10.4.3.4. Hitelesítési kulcsok 195
- 10.4.4. VNC 195
- 10.4.5. Az rdesktop protokoll 196
- 10.5. Biztonság 196
  - 10.5.1. Szolgáltatások 196
  - 10.5.2. A rendszeres frissítés jelentősége 197
  - 10.5.3. Tűzfalak 198
    - 10.5.3.1. Csomagszűrők 198
    - 10.5.3.2. Proxy-k 198
    - 10.5.3.3. Egyedi alkalmazások elérése 199
    - 10.5.3.4. Naplófájlok 199
  - 10.5.4. Betörés-észlelés 199
  - 10.5.5. Talán betörtek hozzánk 199
  - 10.5.6. Tippek és trükkök 200
  - 10.5.7. Helyreállítási munkálatok 200
- FÜGGELÉK 201
  - A. Grafikus alkalmazások és azok funkciói 201
  - B. Folyamatkezelő parancsok 202
  - C. Nyomtatási parancsok 203
  - D. Archíválási parancsok 203
  - E. Egyéb parancsok 204
  - F. A DOS-os (Windows-os) és a Linux-os parancsok összehasonlítása 209
  - G. Alapvető shell-parancsok 209
  - H. Shell-függő parancsok 211
  - I. Nem linuxos állományok tipikus kitejesztései 213
  - J. A számítógép hátoldali csatlakozói 214
  - K. A billentyűk általános funkciói 214
  - L. Az egér kezelése 216
  - M. Ablakkezelések 217
- TÁRGYMUTATÓ 219
- KISSZÓTÁR 221